

Utdanningsmelding for 2016 fra Sosiologisk institutt

Portefølje og dimensjonering

Instituttet vil erstatte dagens SOS201 med et annet tilbud. Endringen skyldes ønsker om å redusere undervisningen i generell teori og erstatte deler av denne med stoff som kan bidra til å heve studentenes generelle kunnskaps- og kompetansenivå. Vi har allerede flyttet stoffet som behandles i SOS201 til emnet SOS101 som anbefales tatt i bachelorstudiets andre semester. Dagens SOS201 må derfor erstattes med noe annet seinest våren 2019. Foreløpig tar vi sikte på å gjøre dette allerede fra våren 2018. Vi har ennå ikke fattet endelig beslutning om hva som skal erstatte SOS201. Flere muligheter er lansert og blir utredet.

En av grunnene til frafall av bachelorstudenter i andresementer kan være belastningen med å ta to relativt abstrakte og arbeidskrevende emner samtidig så tidlig i studiet. Vi vil vurdere om dette kan avbøtes ved å endre emners semesterplassering og anbefalte rekkefølge.

Vi har også meldt inn et nytt engelskspråklig valgfritt 100-nivåemne som vi ønsker å tilby allerede høsten 2017.

Vi la ned ett valgemenne/spesialiseringsemne på 100-nivået i 2016 og vil trolig legge ned flere og etablere minst ett nytt i tillegg til det som kommer i gang høsten 2017, men hva som vil skje på denne fronten avhenger av hvem som ansettes i ledige stillinger. Vi vil vite mer om dette innen utgangen av 2017.

Vi har etablert sosiologi som fag 2 i HF's integrerte lektorutdanning og ønsker å tilby sosiologi som fag 1 i en integrert lektorutdanning fra og med høsten 2018 forutsatt finansiering av 20 studieplasser og ansettelse av fagdidaktiker samt koordinator i god tid før oppstart.

Vi har foreløpig ingen konkrete planer om endringer av emneporteføljen på mastergradsnivå, men diskuterer behovet for dette fortløpende.

Utdanningskvalitet

Instituttet innfører trolig en ordning med kullansvarlig(e) fra lærerstaben. Disse vil ivareta mentorrollen på masterstudiet. Vi vurderer også å bruke seminarlederne som mentorer på bachelorstudiet. Seminarlederne er vanligvis mastergradsstudenter eller stipendiater.

Vi startet vårt nye introduksjonsemne, SOS100 (med variantene A og B) høsten 2016. Emnet omfattet et variert sett av undervisningsformer, arbeidskrav og evalueringsformer. Det store flertallet av studentene, som følger den mest omfattende versjonen av emnet (Variant A med 20 studiepoeng), velger et fordypningsemne og tilbys å delta i seminarer (som ledes av faglærere) om dette emnet. De kan i tillegg delta i ordinære seminarer. Ett av to arbeidskrav var muntlig presentasjon av idé til essay innen fordypningsemnet på et slikt seminar. Vi vurderer mindre endringer av dette arbeidskravet. Essayet ble levert som eksamensoppgave. Det andre arbeidskravet er en skriftlig oppgave som må godkjennes og som studentene får tilbakemelding på. De har skriftlig skoleeksamen i tillegg til essayet, og hadde sist høst også muntlig eksamen. Muntlig eksamen er svært ressurskrevende, og vi regner med at vi vil be om å få fjernet denne før vi tilbyr emnet på nytt høsten 2017.

Oppfølging av studiebarometerresultatene

Masterstudiet i sosiologi fikk høyest score av samtlige program ved UiB på Studiebarometeret. Samtidig ser vi at en del av studentene ikke fullfører programmet. Dette er hovedgrunnen til at vi vurderer å innføre en ordning med kullansvarlige fra staben som kan følge opp de som begynner på studiet og eventuelt foreslå konkrete tiltak for å gjøre studiet enda mer attraktivt og slik bedre gjennomføringsraten.

Bachelorprogrammet vårt fikk en lavere score (men omtrent på nivå med tilsvarende program ved UiO). Studiet scorer lavt på kriteriet relevans. At scoren ikke er høy på dette kriteriet, er en selvfølgelig konsekvens av at dette programmet ikke er, og heller ikke kan være, innrettet mot spesifikke yrkeskarrierer, men både denne scoren og totalscoren vår sank betraktelig i forhold til foregående semestre. Vi har ikke gjort endringer i programmet for den studentgruppen som undersøkes. Det kan derfor tenkes at endringen det siste året er resultat av tilfeldige variasjoner i studentutvalget. Uansett, i 2016 begynte vi å legge større vekt enn før på å informere nye studenter om hva slags studium sosiologistudiet faktisk er og hva slags yrkes-relevans det faktisk har. Vi vil fortsette denne innsatsen og antar at de effektene den eventuelt har blir synlige i kommende års Studiebarometre etter hver som studentene vi nå rekrutterer kommer så langt i studiet at de blir bedt om å delta i undersøkelsen barometerscorene bygger på.

Vi får også, i likhet med en del andre programmer, en svak score på læringsmiljø. Vi håper arbeidet vi har gjort med førstesemesteremnet etter hvert vil bidra til å bedre dette, men ressurstilgangen begrenser mulighetene. Vi skulle gjerne hatt bedre bygningsressurser. Vi skulle gjerne også hatt ressurser til å tilby flere studentaktive og miljøstimulerende undervisningsaktiviteter, men vil uansett se på mulighetene til å utnytte eksisterende ressurser bedre.

Gjennomstrømming i studieprogrammene

Dette semesteret har vi hatt betydelig større tilstrømning av sistesemesters bachelorstudenter enn tidligere. Dette er muligens et varsel om økt gjennomføringsprosent. En av årsakene kan være et generelt vanskelig arbeidsmarked.

Vi forsøker å bidra til høyere gjennomføringsrate selv også. Vi har allerede introdusert et nytt innføringsemne i håp om at dette vil bidra til at flere bachelorstudenter fortsetter studiene. Utformingen av emnet bygger på våre tidligere gjennomførte undersøkelser av studentenes opplevelse av studiet og deres grunner for å slutte. Som sagt vil vi også vurdere tiltak for å redusere den samlede belastningen på studentene i deres andre semester for å få flere studenter gjennom emnene de forventes å ta dette semesteret. Dette kan innebære endringer av emners semesterplassering mm. En komplisert situasjon med hensyn til lærerkrefter gjør det usikkert hvilke tiltak det ellers er mulig å gjøre de førstkommende årene, men obligatorisk seminardeltakelse og bruk av seminarledere som mentorer er tiltak som stadig har vært bragt på banen. Vi regner med å få avklart om slike tiltak skal brukes innen studieplanrevisjonen høsten 2017

Vi vurderer som sagt også å gi ansatte i oppgave å være kullansvarlige/mentorer for masterstudentene for å prøve å hindre unødvendig frafall blant disse.

Rekruttering til masterprogrammet

Instituttet driver rekrutteringsarbeid blant bachelorstudentene våre. I den grad flere fullfører disse studiene vil rekrutteringsgrunnlaget bli bedre. Likeledes antar vi at et fortsatt svakt arbeidsmarked gir både våre egne bachelorer og bachelorer uteksaminert andre steder (inkludert steder uten masterprogram i sosiologi) mer lydhøre for argumenter om mastergradens verdi på arbeidsmarkedet. Vårt masterprograms score på studiebarometeret vil selvsagt bli brukt i rekrutteringsarbeidet.

Etter- og videreutdanning

Instituttet planlegger å utvikle et 15 poengs kurs med oppstart høsten 2018; det vil være for ansatte i arbeidslivet som i deres daglige virke har med innvandrere å gjøre. Vi samarbeider med sosialantropologi om dette ettersom de også planlegger oppstart i 2018 av et emne som vil være innenfor samme område, men med en annen innretning og annet innhold.